

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه (۱۰۹) ۵

استاد: وافی یزدی

موضوع: حال

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ذوالحال غالباً معرفه است ولی در موارد زیر می تواند نکره بیاید:

- ۱- اگر موخر از حال بیاید
- ۲- تخصیص خورده باشد
- ۳- بعد از نفی یا شبه نفی بیاید

نکته: نحوین از سبقت گرفتن حال بر ذوالحالی که به سبب حرف جر مجرور شده ابا کرده اند ولی مصنف اشکالی در

آن نمی بیند: و ما أرسلناک إلا کافّةً للناس

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

مضاف الیه هیچگاه ذوالحال واقع نمی شود مگر در سه مورد:

- ۱- مضاف عامل در حال باشد: الیه مرجعکم جمیعاً
- ۲- مضاف جزئی از مضاف الیه باشد: و نزعنا ما فی صدورهم من غلّ إخواناً
- ۳- مضاف مثل جزئی از مضاف الیه باشد: ثمّ أوحینا إلیک أنّ اتّبع ملّة إبراهیم حنیفاً

تقدّم حال بر ذوالحال:

حال اگر به سبب فعل متصرف یا صفتی که شبیه فعل متصرف است منصوب شود، تقدیمش بر ذوالحال جایز است: In

مسرّعاً ذا راحلٍ و مخلصاً زیدٌ دعا

عاملی که متضمن معنای فعل است ولی حروف اصلی فعل را ندارد، نمی تواند موخر از حال شود: مانند «تلك»،

«لیت» و «کأنّ» که نمی توان در این سه مورد، حال را بر آن مقدم کرد و همچنین آنچه مانند این سه مورد است.